

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Vuosi 2020 oli yhdistyksen 45. toimintavuosi. Yhdistyksen hallituksen muodostivat Paula Ratava (pj.), Jari-Petteri Suutari (varapj.), Sanna Hautamäki (siht.), Pirjo Haikala (rahastonhoitaja), Elina Rönkä ja Kalle Hellström. Toimintaa järjesti kuitenkin laajempi aktiivitoimijoiden joukko, jossa oli mukana n. 15 yhdistysaktiivia. Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 771 (811 edell. vuoden lopussa) maksanutta jäsentä, joka on noin 5 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Toimintavuoden tavoitteet

Suomeenkin maaliskuussa rantautunut koronapandemia vaikutti merkittävästi yhdistyksenkin toimintaan vuonna 2020. Perinteisiä hanhi- ja joutsenretkiä ei järjestetty, eikä Luonnonkukkien päivän retkeä. Sanginjoen Loppulassa pystyttiin pitämään luontokahvilaa kesä-syyskuussa ja loppukesästä siellä oli muutamia yleisötapahtumia. Loppuvuosi meni etäkokousten merkeissä. Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden 2020 teema olivat vedet. Liiton vesistölähettiläskoulutukseen osallistui yhdistyksestä kaksi henkilöä. Vesistöopintopiirin aloitus siirtyi seuraavan vuoden puolelle. Ilmastoasiat säilyivät myös agendalla, kun kampanjoitiin Irti turpeesta- kansalaisaloitteen puolesta syyskaudella. Oulun kaupungin kaavoitukseen ja lähiluonnon säilymiseen pyrittiin vaikuttamaan entistä paremmin mm. kuukausittaisten kaavaseurantavuorojen avulla.

Vaikuttaminen

Yhdistys pyrki vaikuttamaan Oulun kaupungin päätöksentekoon välittämällä kuntapäätäjille tietoa lautakuntien ja valtuuston asialistalla olevien päätösten ympäristönäkökohdista. Alkuvuodesta käynnistettiin kaavaseurantavuorot, jossa 1-2 aktiivia seuraa kuukauden ajan erityisesti vireille tulevia asemakaavoja ja erilaisia suunnitelmia sekä vinkkaa toimijoille, mikäli katsoo, että asiaan on hyvä ottaa kantaa. Lausuntoja tai mielipiteitä jätettiin vuonna 2020 Ritaharjun asemakaavaehdotuksesta liittyen vanhan metsän säästämiseen, Kuusamontien tiesuunnitelman kehittämisselvityksestä (Korvenkylä-Kiiminki), Hartaanselänrannan yleissuunnitelmasta, Tahkokankaan asemakaavan ehdotuksesta, Kestävän kehityksen keskuksen suunnitelmista uusiksi lammaslaitumiksi Hietasaaressa, Saarelankankaantie 59 asemakaavamuutoksen luonnoksesta sekä Hietasaaren eteläosien katusuunnitelmista (Vellamontie, Kokkomaankuja ja Viherkuja). Lisäksi jätettiin oikaisuvaatimus maisematyöluvasta Karjasillalla, jossa haettiin kaatolupaa vanhalle maisemamännylle. Hietasaaren metsän puolesta yritettiin vedota helmikuussa mielenosoituksella (7.2.), neuvottelulla kaupungin kanssa (20.2.) ja mielipidekirjoituksella Kalevaan. Kaupunki kuitenkin toteutti metsän kaadon uuden palstaviljelyalueen rakentamiseksi noin 4 hehtaarin alueelta Hietasaaressa helmikuussa 2020.

Kampanjointi

Yhdistyksellä oli tarkoitus jatkaa ilmasto- ja muuta ympäristöaiheista kampanjointia, mutta koronaepidemian takia yhteisiä tapahtumia ei voitu juurikaan järjestää. Tammikuussa oululaiset ympäristötoimijat kokoontuivat kahvila Koloon ideoimaan yhteistyötä. Yhteistoimintaa varten perustettiin Facebook-ryhmä. Irti turpeesta- kansalaisaloitekampanjaan liittyen järjestettiin mielenilmaus 4.9. Keskustan puoluekokouksen yhteydessä Ouluhallin vieressä. Suomen luonnon

puolesta- tapahtuma oli 5.9. Rotuaarin lavalla. Tilaisuudessa puhui mm. koomikko likka Kivi ja Rommakko-yhtyeen trio esiintyi. Esillä oli luontokuvia Hietasaaresta ja Talvivaara-näyttely.

Sanginjoen ulkometsän suojelu ja Loppula

Sanginjoen ulkometsän suojelun ja Loppulan talon osalta tapahtui paljon vuonna 2020. Kaupungin suojelupäätöksen tultua vuoden 2019 lopulla lainvoimaiseksi Oulun kaupunki haki alkuvuodesta 1127 ha metsäaluetta suojelua Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta. ELY-keskus teki päätöksen Isokankaan luonnonsuojelualueen laajentamisesta 1127 hehtaariin 14.5.2020 ja päätös sai lainvoiman 22.6. Kaupunki päätti asettaa Loppulan entisen metsänvartijantalon myyntiin kesän ajaksi. Ari-Pekka Auvisen aktiivisuuden johdosta Koneen säätiö tarjoutui rahoittamaan Loppulan talon hankintaa ja kunnostusta luonto-opastuskäyttöön. Säätiö teki myös kaupungille tarjouksen Sanginjoen ulkometsän loppuosan ostosta suojeluun. Loppulan hankintaa varten perustettiin Loppulan ystävät ry 3.5.2020. Siinä oli mukana useita luonnonsuojeluliiton paikallistoimijoita. Loppulan ostamiseksi jätettiin neljä tarjousta, joista Loppulan ystävien tarjous oli vahvoilla, mutta asia jäi odottamaan seuraavan vuoden puolelle kaupungin ja säätiön välisen metsäkaupan neuvottelujen ajaksi.

Yhdistys jatkoi Sanginjoen Loppulan entisen metsänvartijan talon vuokrausta ja talolla oli aktiivista toimintaa vuoden mittaan. Talolla oli latukahvila hiihtolomaviikon 29.2.-8.3. ja koko kesä- ja syyskauden viikonloppuisin. Luontokahvila oli auki la-su ajalla 6.6.-27.9. kello 12-17. Loppulan toiminta aktivoi yhdistyksen toimijoita. Mukana kahvilan pidossa ja tapahtumien toteutuksessa on ollut noin 20 henkilöä. Pääosin he ovat olleet vapaaehtoistyössä, mutta tapahtumien luonto-oppaille ja muusikoille on myös pystytty maksamaan palkkaa/palkkio. Lisäksi paikallinen nuori oli apuna kahvilassa kaupungin kesätyösetelillä. Kävijät tekivät vapaaehtoisia lahjoituksia kahvilan palveluista ja näillä pystyttiin kattamaan Loppulan vuokra ja kahvilan tarvikkeet. Loppulaan tuotiin väkeä bussilla kaupungista kolmeen eri tapahtumaan. Tapahtumiin saatiin Oulun kaupungin yhteisötoiminnan ja terveystoiminnan tapahtuma-avustusta.

Luontokahvilassa vieraili hiihtolomaviikon ja 4 kesäkuukauden aikana 1100 kävijää. Kokemukset toiminnasta olivat positiiviset: tilausta on kovasti tällaiselle luonto-opastustoiminnalle ja matalan kynnyksen luontoharrastukselle. Isompia tapahtumia Loppulassa olivat vuoden aikana Talviretki perheille 7.3. (bussissa 42 hlöä), qi-gong 21.8. (32 osallistujaa), sieniretkipäivä 22.8. (50 osallistujaa, bussissa 23) ja Suomen luonnon päivä 29.8. (60 osallistujaa, joista bussilla n. 20). Koronaepidemian takia bussikuljetuksissa oli tavanomaista vähemmän väkeä. Yhteistyötahoina Loppulan toiminnassa olivat mm. Animalia ry, Parasta lapsille ry, Mielenvireys ry, Voimanpaikka ja Pyrstötähdet-kuoro.

Yhdistyksen hallitus kokoontui hallituskauden aikana 3 kertaa (21.1., 19.3, 25.8.), minkä lisäksi järjestettiin aktiivitoimijoiden palaverieja eri aiheista. Toimijatapaamisia oli vuoden aikana 5 (16.1., 27.2., 15.6, 15.9. ja 29.10.). Lisäksi oli Loppulan asioihin liittyvät palaverit 16.3. ja 16.4. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin kevätkokouksessa 28.3. (sähköpostikokous) ja syyskokouksessa 21.11. (etäkokous). Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 15.6. Hietasaareissa Seelarin grillipaikalla ja syyskokous 25.11. etäkokouksena. Yhdistyksestä Kalle Hellström toimi Pohjois-Pohjanmaan edustajana luonnonsuojeluliiton liittovaltuustossa. Yhdistyksen varasto ja arkisto sijaitsivat Kauppurienkatu 33:n kellaritiloissa. Kokouksia ja tapaamisia pidettiin luonnonsuojelupiirin toimistolla Kauppurienkatu 33:ssa, yliopiston puutarhalla, Tukikohdalla Välvainiolla ja Veeran verstaalla Limingantullissa.

Valistus ja koulutus

Yhdistys osallistui Luonto lainassa- kirjastoviikkoon helmikuussa Oulun pääkirjastolla ja Kaijonharjun kirjastossa. Kirjastoviikon teemana oli vuonna 2020 vesiensuojelu. Kirjasto kokosi lainausosastolle teemaan liittyvää kirjallisuutta ja veimme paikalle vapaasti jaettavaksi Luonnonsuojelija-lehtiä sekä mm. Suomen luonnonsuojeluliiton esitteitä ja jäseneksi liittymiskortteja.

Suomen luonnonsuojeluliiton materiaaleja ja tietoa ajankohtaisista aiheista oli tarjolla myös pitäessämme luontokahvilaa Loppulassa sekä muissa yhdistyksemme järjestämässä tilaisuuksissa.

Tapahtumat ja talkoot

Pihabongaustapahtumaa vietettiin 26.1. Tuirassa yhdessä Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa. Kävijät kiersivät kuuden ruokintapaikan kautta, joilla oli lintuoppaita. Lopuksi Kangaspuiston päiväkodissa oli tarjolla pullakahvit. Kävijöitä oli n. 60, joista noin puolet lapsia.

Jättipalsamia torjuttiin kitkentätalkoissa 3.7. Mustasuolla. Mukana oli 6 talkoilijaa. Tätä vieraskasvia on torjuttu paikalla jo 6 kesänä. Aiemmin läpikäydylle alueella palsamia ei juurikaan enää ollut. Talkoissa jatkettiin 2018-19 aloitettua aluetta entisen kohteen itäpuolelta, Märssytie 1:n ja kuntopolun välisessä metsikössä. Palsamia oli erityisesti ojissa. Lupiinia kitkettiin Kuivasjärvellä 8.7. neljän hengen voimin.

Yhdistys jatkoi Puomitien niityn hoitoa Hietasaarella. Niittotalkoot pidettiin 27.7. ja mukana oli 17 talkoolaista. Oulun kaupunki maksoi hoidosta työkorvauksen. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä luonnonhoitotöissä 1.8. Muhoksen Sarviselänkankaalla ja 4.8. Kiimingin Haaraajan niityllä.

Retkikerho

Koronaepidemia ja sen tuomat rajoitukset kokoontumisiin vaikuttivat erityisesti yhdistyksen retkitoimintaan. Perinteisiä bussiretkiä jouduttiin perumaan, mutta pienimuotoisempia retkiä mm. kimpakyydein oli jonkin verran. Loppulan luontokahvilatoimintaa pystyttiin pyörittämään kesä-syyskuussa melko normaalisti hygieniasta huolehtien. Se tarjosi hyvän irtaantumispaikan korona-arjesta yhdistyksen aktiiveille ja myös kävijöille. Retkitoiminta jatkui aktiivisten retkikerholaisten vapaaehtoisvoimin: retkiä järjestettiin sitä mukaa kuin itse kullakin oli aikaa ja voimavaroja järjestelytyöhön.

Kilometrikisassa oltiin mukana Retkikerhon pyöräkööri –joukkueella niin talvella kuin kesälläkin.

Retkitoiminnan lisäksi kerholaisille oli tarjolla harrastustoimintaa neuletöiden merkeissä. Vuoden lopussa Retkikerhossa oli 468 jäsentä, joista osa innostui tulemaan eri tavoin myös muuhun toimintaa mukaan.

Lopussa on liitteenä luettelo Retkikerhon ja yhdistyksen aktiviteeteistä vuonna 2020. Toiminnassa oli yhteensä noin 1470 osallistujaa ja tapahtumia/retkiä, joissa olimme järjestäjinä tai osallistuvana tahona, oli kaiken kaikkiaan noin 30.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhdistys teki yhteistyötä muiden luontojärjestöjen kanssa, erityisesti Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Greenpeace Oulun, Maan Ystävien Oulun paikallisryhmä Maahisen, Animalian ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa.

Muita tahoja, joiden kanssa oli yhteistyötä vuoden mittaan ovat mm. Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, Mielenvireys ry, Parasta lapsille ry, Voimapaikka, Ruohonjuuri, Kestävän kehityksen keskus ja Oulun kaupungin eri yksiköt (mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, tilakeskus, lapsi- ja nuorisotyö).

LIITE 1. Lista Retkikerhon ja yhdistyksen retkistä ja aktiviteeteistä vuonna 2020

Aika	Tapahtuma/retki	Osallistujamäärä
1.1.-29.2.	Kilometrikisa, Retkikerhon talvipyöräkööri	8
4.1.	Sukkipiiri	9
5.1.	Talvipyöräretki	2
26.1.	Pihabongaus-tapahtuma	60
6.2.	luistelua/pipolätkää Niittyaron kentällä	6
7.2.	Mielenosoitus ja surumarssi Hietasaaren puolesta	40
8.1.	Loppula-Myllykoski hiihtoa	3
13.2.	luistelua/pipolätkää Niittyaron kentällä - PERUTTU, sää plussalla/kenttä kiinni.	0
20.2.	luistelua/pipolätkää Niittyaron kentällä	5
24.2.	Mielenosoitus Hietasaaren puolesta teatterilla	50
1.3.	Kivikkokangas-Loppula hiihtoretki	6
29.2.-8.3.	Latukahvilan pitoa Loppulassa	190
5.3.	Palosuon hiihtoretki	4
7.3.	Hiihtolomaviikon bussiretki kaupungista Loppulaan	42
1.5.-22.9.	Kesäkilometrikisa, Retkikerhon pyöräkööri	16
23.-24.5.	Tulvaretki Iijoelle	9
6.6.-27.9.	Luontokahvilan pitoa Loppulassa	730
11.6.	Retki Viinivaraan	25
3.7.	Vieraslajitalkoot Mustallasuolla	6
5.7.	Valkolehdokkiretki Sanginjoelle	20
8.7.	Lupiinitalkoot Kuivasjärvellä	4
27.7.	Niittotalkoot Hietasaarella	17
21.8.	Qigongia Loppulassa	32
22.8.	Sieniretki Loppulassa	50
29.8.	Suomen Luonnon päivä Loppulassa	60
4.9.	Mielenosoitus Keskustan puoluekokouksen yhteydessä	10
5.9.	Suomen luonnon puolesta-mielenosoitus Rotuaurilla	40
27.9.	Aamuvirkkujen syyslinturetki	4
18.11.	Vesistöilta-webinaari	18
	Osallistujia yhteensä	1466